

Programozás III

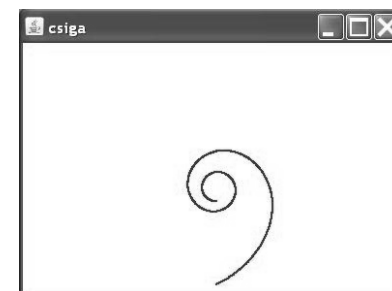
GRAFIKA

RAJZOLÁS – GRAFIKA HASZNÁLATA

Rajzolni az awt csomag Graphics osztályának metódusaival tudunk.

A **java.awt.Graphics** osztály néhány metódusa:

```
drawString()  
drawRect()  
drawOval()  
fillRect()  
fillOval()  
... stb...
```


GRAFIKA

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN

A Java minden egyes komponenshez automatikusan felkínál egy Graphics típusú objektumot.

Elvileg rajzolhatnánk így:

```
JComponent komponens = new ...
```

```
Graphics g = komponens.getGraphics();
```

```
// Elkérjük a komponenstől a grafikus felületét  
g.fillOval(...);
```

Ekkor a rajz csak egyszer jelenik meg, a komponens újrajzolásakor eltűnik.

Sőt, törlődik! ☺

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN

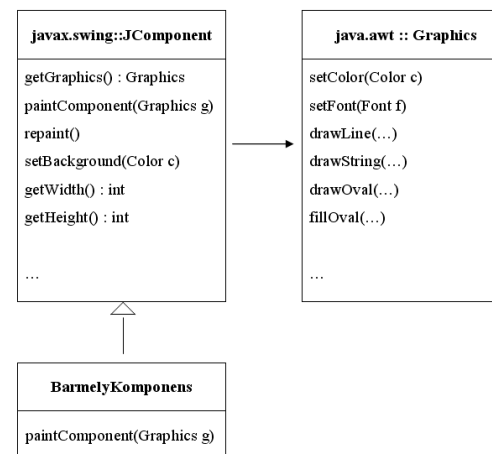
A helyes megoldás:

Felülírjuk a JComponent osztály `paintComponent(Graphics g)` metódusát. A metódus a paraméterében kínálja fel a komponens grafikus objektumát – erre rajzolhatunk.

Az alkalmazás minden olyan esetben automatikusan meghívja a **paintComponent()** metódust, amikor a célfelületet frissítenie kell. (átméretezés, mozgatás, stb.) – egyébként pedig a **repaint()** metódus hatására frissül.

```
protected void paintComponent(Graphics g){
    super.paintComponent(g);
    g.fillOval(...); }
```

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN

Rajzoláskor a grafikus objektum biztosítja, hogy ne írhasunk a komponensen kívüli területre – azt egyszerűen nem rajzolja ki.

A grafikus obj. továbbadható más objektumnak is, hogy az rajzoljon rá.

A komponens Graphics g objektuma lefedi a komponens teljes felületét. A grafikus objektum bal felső sarkának koordinátái: (0,0). A koordináták pixelben értendők.

Az ablak keretére nem lehet rajzolni. (És a JFrame -re sem!)

NÉHÁNY METÓDUS

Ovális rajzolása

```
drawOval(int x, int y, int width, int height);
```

Kitöltött ovális rajzolása

```
fillOval(int x, int y, int width, int height);
```

Téglalap rajzolása

```
drawRect(int x, int y, int width, int height);
```

Kitöltött téglalap rajzolása

```
fillRect(int x, int y, int width, int height);
```

NÉHÁNY METÓDUS

Szöveg kirajzolása

```
drawString(String szoveg, int x, int y);
```

Rajzoló szín beállítása

```
setColor(Color c);
```

Pl.: setColor(Color.red);

Pl.: setColor(new Color(int R, int G, int B));

Aktuális rajzoló szín meghatározása

```
getColor(Color c);
```

Rajzoló betűtípus beállítása

```
setFont(Font betutipus);
```

RAJZOT TARTALMAZÓ PROGRAM FELÉPÍTÉSE

1. Saját JFrame

2. Erre: `SajatPanel extends JPanel {...}`

mert felül kell definiálni a `paintComponent(graphics g)` metódust

NÉHÁNY METÓDUS

Kép „rajzolása”

```
drawImage(Image kep, int x, int y, int width, int height,  
ImageObserver mire);
```

Pl.:

```
Image kep; int x = 0, y = 0, szel = 500, mag =500;
```

```
kep = new ImageIcon(this.getClass().
```

```
getResource("/kepek/kep.jpg")).getImage();
```

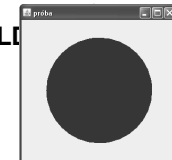
```
g.drawImage(kep, x, y, szel, mag, null);
```

STB... → HELP

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN – PÉLD

```
import java.awt.Color;  
import java.awt.Graphics;
```

```
public class RajzPanel extends javax.swing.JPanel {  
  
    @Override  
    protected void paintComponent(Graphics g) {  
        super.paintComponent(g);  
        g.setColor(Color.red);  
        int r=100;  
        int szelesseg = this.getWidth();  
        int magassag = this.getHeight();  
        g.fillOval(szelesseg/2-r, magassag/2-r, 2*r, 2*r);  
    }  
}
```

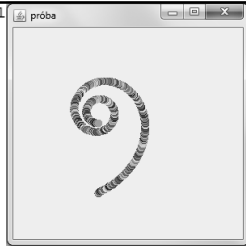


```
public class RajzPanel extends javax.swing.JPanel {

    @Override
    protected void paintComponent(Graphics g) {
        super.paintComponent(g);
        rajzol(g);
    }

    private void rajzol(Graphics g) {
        int x, y, kpx = 100, kpy = 100, r = 10;
        Color szin;
        double sugar = 100;
        double novekmenny = 0.01;
        double veg = 4 * Math.PI;

        for (double szog = 0; szog < veg; szog += novekmenny) {
            szin = new Color((int) (Math.random() * 256),
                (int) (Math.random() * 256),
                (int) (Math.random() * 256));
            g.setColor(szin);
            x = kpx + (int) (sugar / (1 + szog / 2) * Math.sin(szog));
            y = kpy + (int) (sugar / (1 + szog / 2) * Math.cos(szog));
            g.fillOval(x, y, r, r);
        }
    }
}
```


RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN – 3. PÉLDA

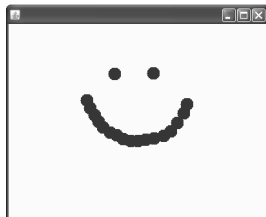
```
class Potty {

    private int x, y, r;
    private Color szin = Color.red; ☹️

    public Potty(int x, int y, int r) {
        this.x = x;
        this.y = y;
        this.r = r;
    }
    + set / get

    void rajzol(Graphics g) {
        g.setColor(szin);
        g.fillOval(x-r, y-r, 2*r, 2*r);
    }
}
```

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN – 3. PÉLDA

Egérkattintásra jelenjen meg a felületen egy piros pötty.

Felépítés:

JFrame → vezérlés

JPanel → esemény + rajzolás

Hogy lehet sok pöttyöt kezelni?

```
public class RajzPanel extends javax.swing.JPanel {

    private List<Potty> pottyok = new ArrayList<>();
}
```

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN – 3. PÉLDA

A PottykPanel metódusai:

```
@Override
protected void paintComponent(Graphics g) {
    super.paintComponent(g);
    for(Potty p: pottyok){
        p.rajzol(g);
    }
}

private void formMousePressed(java.awt.event.MouseEvent evt) {
    int r = 10;
    pottyok.add(new Potty(evt.getX(), evt.getY(), r));
    this.repaint();
}
```

Fontos:
Ne maradjon le a super hivatkozás!

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN – 4. PÉLDA

Az 1. példát módosítsuk úgy, hogy gombnyomásra véletlenszerűen változzon a körlap színe!

```
public class RajzPanel extends javax.swing.JPanel {  
  
    @Override  
    protected void paintComponent(Graphics g) {  
        super.paintComponent(g);  
        this.rajzol(g);  
    }  
}
```

Generálás: Alt+ins. Override Methods, JComponent

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN – PÉLDA 4.

De ki kényszeríti rajzolásra a panelt?

A rajzGomb másik panelen van.

A frame-n:

```
// Variables declaration - do not modify  
private KetPanel.GombPanel gombPanel1;  
private KetPanel.RajzPanel rajzPanel1;  
// End of variables declaration  
  
public KetPanelesFrame() {  
    initComponents();  
    gombPanel1.setRajzPanel(rajzPanel1);  
}
```

Lehet a konstruktorban az átadás?

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN – 4. PÉLDA

```
private void rajzol(Graphics g) {  
    int kozepX = this.getWidth()/2, kozepY = this.getHeight()/2,  
        sugar = 100;  
    int piros = (int) (Math.random() * 256);  
    int zold = (int) (Math.random() * 256);  
    int kek = (int) (Math.random() * 256);  
    Color szin = new Color(piros, zold, kek);  
    g.setColor(szin);  
    g.fillOval(kozepX-sugar, kozepY-sugar, 2*sugar, 2*sugar);  
}
```

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN – PÉLDA 4.

De ki kényszeríti rajzolásra a panelt?

A GombPanelen:

```
private RajzPanel rajzPanel;  
  
public void setRajzPanel(RajzPanel rajzPanel) {  
    this.rajzPanel = rajzPanel;  
}  
  
private void rajzolGombActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent  
    rajzPanel.repaint();  
}
```

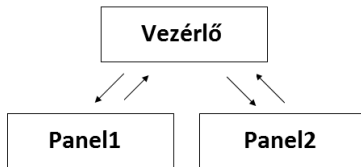
RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN – PÉLDA 4.

FONTOS MEGJEGYZÉS:

A panelek közötti közvetlen kapcsolat csak ilyen pici feladatok esetén engedhető meg.

Kicsit is komolyabb feladatok esetén:

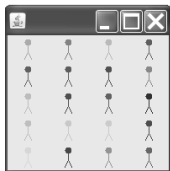
RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN

Problémafelvetés – ami Swingben már nem is igazi probléma.

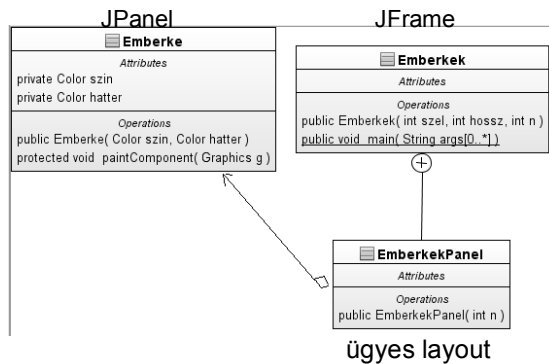
Ha egérmozgatás hatására történik valami (vagy bármilyen más mozgás esetén) előfordulhat, hogy villog a kép.

A probléma lehetséges megoldása a dupla (vagy akár tripla) bufferezés.

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN – 5. PÉLDA

Rajzoljunk „emberkéket” egy swing felületre!

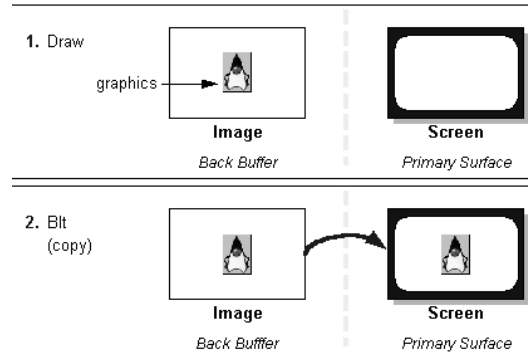

HF ☺

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN

Dupla bufferezés:

Double Buffering

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN

Vagyis előbb egy „offscrean” képre rajzolunk, majd később ez kerül ki a látható képernyőre.

Általában a villogás csökkentésére szokták használni, vagy olyankor, ha a rajzolás több időt vesz igénybe, mint a monitorfrissítés.

Egy lehetséges megvalósítás (köv. oldal):

(Ez a legegyszerűbb, nem is alkalmazhatjuk minden esetre, a továbbiaknak nézzen utána, ha szüksége van rá.)

A Swing alapértelmezetten használja a dupla bufferezést.

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN – 6. PÉLDA

Egérrel kattintva a felületre, a kattintás helyén jelenjen meg egy piros pötty.

Vajon miért nincs kerete?

Mert applet

RAJZOLÁS SWING FELÜLETEN

```
private Image pufferKep;
private Graphics pufferGrafika;

@Override
protected void paintComponent(Graphics g){
    super.paintComponent(g);
    if(pufferGrafika==null){
        pufferKep=this.createImage(super.getWidth(),super.getHeight());
        pufferGrafika=pufferKep.getGraphics();
        pufferGrafika.clearRect(0, 0, this.getWidth(), this.getHeight());
    }

    g.drawImage(pufferKep, 0, 0, this);
}

private void formMouseClicked(java.awt.event.MouseEvent evt) {
    pufferGrafika.fillOval(evt.getX()-r/2, evt.getY()-r/2, r, r);
    repaint();
}
```

APPLETEK

Asztali alkalmazások

Applikációk (eddig programjaink)

Webes alkalmazások

Kliens oldalon : **APPLETEK**

Szerver oldalon : Szervletek

Alkalmazási kör:

Bonyolultabb programozást igénylő kliens oldali programok.

Tipikus alkalmazásuk: fájl feltöltés

Komolyabb webes alkalmazás: J2EE technológia!

ALKALMAZÁSI PÉLDÁK

Ügyfélkapu:

Fájlfeltöltés (verzió: 3.51)

Fájlnév	Dokumentumtípus	Címzett	Állapot

KIVÁLASZT
TÖRLÉS

Kérem a dokumentum elhelyezését a tartóstárban is Hivatal választát titkosítottan kérem

Értesítés küldése: Értesítési tárhely Ügyfélkapus e-mail postafiók

FELTÖLTÉS

0%

Üzenet:

APPLETEK JELLEMZŐI

Java nyelven írt program

Futtatáshoz böngészőre van szükség (nincs main metódus)

Egy *HTML* oldalba kell beágyazni

Futtatás:

Böngészőbe épített JVM

JRE Plugin

Appletviewer

ALKALMAZÁSI PÉLDÁK

http://corvina.lib.pte.hu:8080/Corvina4/Opac4.html

Pécsi Tudományegyetem PTE Egyetemi Könyvtár Corvina 4 Opac - PTE Köz...

Fájl Súgó

Adatbázisok iptedb potedb igyfdb perfdb Böngészés

Kulcsszavas keresés

Szerző

és Cím

és Helyrajzi szám

és Nyelv

és Leíróhely

és Kiadási év

Keresés Szűkítés Bővítés Törles

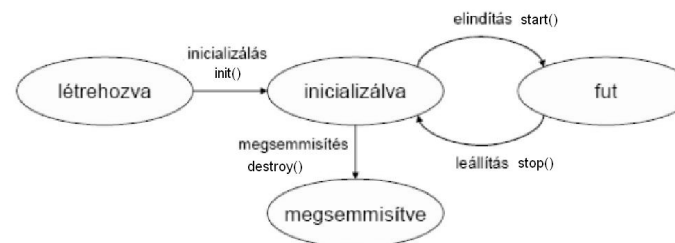
Találatok (0)

Nr.	Web	Szerző	Cím	Dátum	Típus	Forrás

Lista törlése Megtekintés at(z) 1. 2. 3. ablakban

Corvina Opac 4.6.20 a Corvina 2007

APPLETEK JELLEMZŐI

Az applet nem ablak!!! Nincs kerete, címe, ikonjai és nem lehet ablakesemény forrása.

Az Applet osztály közvetlen őse a Panel.

APPLETEK JELLEMZŐI

Az appletek a **javax.swing.JApplet** osztályból származnak.

Fontos metódusok:

init() – az applet inicializálásakor hajtódik végre, az applet konstruktorának lefutása után – paraméterek átvétele

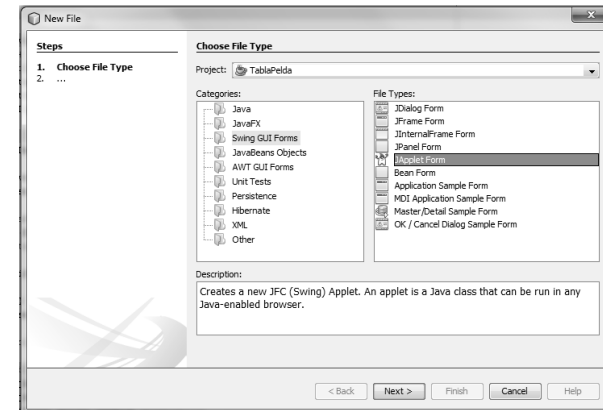
start() – az applet elindításakor vagy újraindításakor kerül sorra

stop() – megálláskor fut le

destroy() – az applet megszüntetésekor – erőforrások felszabadítása

paint() – ez felel a rajzolásért

APPLETEK LÉTREHOZÁSA

APPLETEK LÉTREHOZÁSA

1. javax.swing csomag importálása

```
import javax.swing.JApplet;
```

2. saját osztály származtatása az JApplet osztályból

```
public class SajatApplet extends JApplet {
```

3. metódusok megvalósítása

Az 1-2. generálható a NetBeans-ben ☺

APPLET – PÉLDA

```
public class PottyokJApplet extends javax.swing.JApplet {  
  
    @Override  
    public void init() {  
        /* Set the Nimbus look and feel */  
        Look and feel setting code (optional)  
  
        /* Create and display the applet */  
        try {  
            java.awt.EventQueue.invokeAndWait(new Runnable() {  
  
                public void run() {  
                    initComponents();  
                }  
            });  
        } catch (Exception ex) {  
            ex.printStackTrace();  
        }  
    }  
}
```

APPLET – PÉLDA

```
getContentPane().add(pottyokPanel1, java.awt.BorderLayout.CENTER);
```

A PottyokPanel ugyanaz, mint a korábbi grafikus példában. De bármilyen másik SajatPanel típusú példányt is rárakunk, így egy grafikus alkalmazás egy pillanat alatt átalakítható appletre, csak a panelt nem a frame, hanem az applet felületére kell ráhúzni.

Tehát appletet ugyanúgy hozhatunk létre, mint egy JFrame-t, csak a generálni kívánt típus JApplet Form.

Futtatás: fájlként vagy html-ből

APPLET – MÁSIK PÉLDA – PARAMÉTERÁTADÁS

Paraméterátadás html-ből

```
<html>
<head>
  <title>Példa applet</title>
</head>
<body bgcolor = white>

  <applet
    codebase = "file:///d:/"
    code = "Pelda.class"
    width = "700"
    height = "200"
    alt="Hiba van az appletben!"
  >
    <param name = "vezeteknev" value="Kovács"/>
    <param name = "keresztnev" value="János"/>
  </applet>

</body>
</html>
```

APPLETEK INDÍTÁSA – AZ ELŐZŐ PÉLDÁHOZ GENERÁLT HTML

```
<HTML>
<HEAD>
  <TITLE>Applet HTML Page</TITLE>
</HEAD>
<BODY>

<H3><HR WIDTH="100%">Applet HTML Page<HR WIDTH="100%"></H3>

<P>
<APPLET codebase="classes" code="pottyokCsomag/PottyokJApplet.class"
  width=350 height=200></APPLET>
</P>

<HR WIDTH="100%"><FONT SIZE=-1><I>Generated by NetBeans IDE</I></FONT>
</BODY>
</HTML>
```

APPLET – MÁSIK PÉLDA – PARAMÉTERÁTADÁS

```
/*
 * Kiírja a html oldalon paraméterként megadott nevet
 */
import java.awt.*;
import java.applet.*;

public class Pelda extends Applet {

  public void init() {
    setBackground(Color.white);
  }

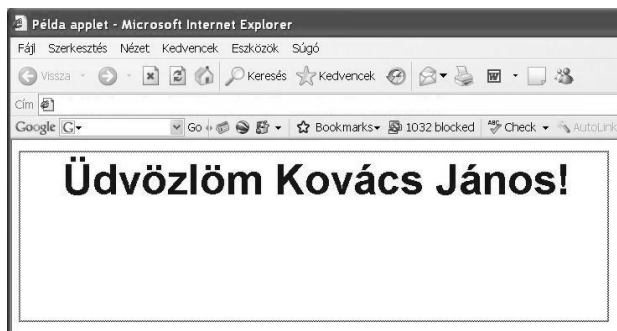
  public void paint(Graphics g) {

    String vezetek = getParameter("vezeteknev");
    String kereszt = getParameter("keresztnev");

    Font f = new Font("TimesRoman", Font.BOLD, 50);

    g.setFont(f);
    g.setColor(Color.blue);
    g.drawString("Üdvözlöm " + vezetek + " " + kereszt + "!", 50,50);
  }
}
```

APPLET – MÁSIK PÉLDA – PARAMÉTERÁTADÁS

APPLETEK BIZTONSÁGA (CSAK ÉRINTŐLEGESEN)

Hálózatba kapcsolt számítógépeket fenyegető támadások:

Helyi információk feltárása (*disclosure attack*)

A támadó hozzájut a rendszerben tárolt fontos, titkos információkhoz.

Tárolt információk módosítása (*integrity attack*)

A támadó megváltoztathatja a háttértáron, illetve a központi tárban tárolt információkat. Esetleg más, új programokat indíthat el.

Szolgáltatások használhatatlanná tétele (*denial of service attack*)

Felhasználók bosszantása (*annoyance attack*)

APPLETEK BIZTONSÁGA (CSAK ÉRINTŐLEGESEN)

Alkalmazás:

- általában korlátlanul használhatja a rendszer erőforrásait
- a helyi rendszerbe telepített Java kódot a környezet megbízhatónak tekinti, futását nem ellenőrzi. (Ez persze nem jelenti azt, hogy a program tényleg megbízható, csak azt, hogy a felelősséget a rendszer a program telepítőjére hárítja.)

Applet:

A hálózaton böngészve elég egy óvatlan kattintás az egéren, és a felhasználó számára alig észrevehetően már fut (és gonoszkodik) is egy applet a felhasználó gépén.

VAGY MÉGSEM? ⇒ Biztonsági kérdések

APPLETEK BIZTONSÁGA (CSAK ÉRINTŐLEGESEN)

A támadások elhárításához a Java appletek rendszererőforrások-hoz való hozzáférését kell szigorúan szabályozni, korlátozni.

Védendő erőforrások pl.:

állományrendszer, hálózat, központi tár, be-, kiviteli eszközök, egyéb perifériák, felhasználói környezet, rendszerhívások, rendszerkönyvtárak, stb.

APPLETEK BIZTONSÁGA (CSAK ÉRINTŐLEGESEN)

Védekezési szintek:

- Nyelvi szint (láthatóság, kivételkezelés, stb.)
- JVM: Az appletek köztes kódra lefordított formáját és nem a forrását töltjük le. ⇒ nem lehetünk biztosak abban, hogy a kódot egy korrekt fordítóprogram állította-e elő, vagy tréfás kedvű számítógépbetyár ⇒ a JVM futtatás előtt ellenőrzi, hogy a kód megfelel-e bizonyos szemantikai tulajdonságoknak.
- Böngészőbe beépített védelem.

APPLETEK BIZTONSÁGA (CSAK ÉRINTŐLEGESEN)

Megszorítások:

Az appleteknek nincs joguk:

- a felhasználó gépének fájlrendszerét olvasni;
- a felhasználó gépének fájlrendszerét írni;
- a felhasználó gépén lévő fájlokról információt szerezni;
- a felhasználó gépének fájlrendszeréből fájlt törölni;
- néhány kivétellel lekérdezni a rendszer tulajdonságait;
- a kliens valamely hálózati portjára csatlakozni;
- a származási HTTP szervertől különböző gép bármely hálózati portjára csatlakozni;
- könyvtárat vagy DLL-t betölteni;
- más programot vagy szkriptet végrehajtani;
- a virtuális gépet kilépésre kényszeríteni;
- címsor nélküli előugró ablakot nyitni;
- stb.

APPLETEK BIZTONSÁGA (CSAK ÉRINTŐLEGESEN)

Megszorítások:

Az appleteknek soha nincs közvetlen hozzáférésük a CPU-hoz és az operációs rendszerhez, ezért a virtuális gép megakadályozhatja fájlok ellopását és vírusok bevitelét.

Az applet nem nyithat meg fájlokat közvetlenül az operációs rendszer rutinjain keresztül, nem hozhat létre hálózati kapcsolatot, s nincs joga más egyéb kockázatos műveletekhez sem. Az applet ezeket a műveleteket csak a Java osztályain keresztül hajtja végre.

APPLETEK BIZTONSÁGA (CSAK ÉRINTŐLEGESEN)

De a legbiztonságosabb:

Ha nem muszáj, ne írjunk appletet. ☺